

373.2:37.015.311(082)

Ф 79

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА ЗАСОБАМИ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Матеріали

Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Кривий Ріг

11–12 жовтня 2012 року

виртуальное общение с родительской общественностью на сайте «Образовательный портал».

Формы и методы работы, которые могут использоваться специалистами, педагогами и психологами зависят от той информации, какую они получили при анализе ситуации в рамках первого блока.

-контрольно-оценочный блок: анализ эффективности (количественный и качественный) мероприятий. Для определения эффективности усилий, затраченных на взаимодействие с родителями, можно использовать опрос, книги отзывов, оценочные листы, экспресс-диагностику и другие методы, применяемые сразу после проведения того или иного мероприятия. Не менее важным является самоанализ со стороны педагогов. В работе с родителями повторная диагностика, собеседование с детьми, наблюдения, учет активности родителей и т.п. могут быть использованы для отслеживания и оценки отсроченного результата.

Таким образом, работа с данной моделью позволяет структурировать деятельность педагогических коллективов ДОУ и семьи, и может явиться отправной точкой организации гармоничного взаимодействия родители-дети-педагоги.

Савченко К. Ю.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ СИТУАЦІЙ ЯК ЗАСОБУ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Сучасні умови професійної підготовки, вимагають від особистості не тільки виконувати чийсь рішення, а й приймати їх самостійно у різних ситуаціях, які часто пов'язані з ризиком, недостатністю інформації, динамічною ринковою кон'юнктурою. Теоретичні за змістом і широкі енциклопедичні знання, які тривалий час були головною метою освітнього процесу, мають стати засобом формування у студента готовності ефективно організувати внутрішні (знання, вміння, цінності, психологічні особливості та ін.) і зовнішні (інформаційні, людські, матеріально-фінансові та ін.) ресурси для досягнення поставленої мети. Такою вбачається еволюція освіти до компетентнісної, що уможливить збагачення ресурсу навчально-виховного процесу вищої школи зв'язками з практикою і реальними потребами суспільства. Процес навчання в вищій педагогічній школі має бути змінений таким чином, щоб кожному студенту була надана

можливість випробувати свої сили, апробувати свої здібності в різних видах діяльності, професійно-педагогічного спрямування.

Формування професійної компетентності майбутніх фахівців філологічних спеціальностей можливо при наступних педагогічних умовах:

Першою умовою, на наш погляд є володіння проектною методикою створювання педагогічних ситуацій. Володіння проектною методикою створювання педагогічних ситуацій сприяє професійному становленню майбутніх вчителів. В основі проектної методики лежить розвиток пізнавальних навичок студентів, умінь самостійно конструювати свої знання й орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного мислення. Враховуючи різні підходи до класифікації проектів у педагогічній літературі, їх розрізняють за метою і характером проектної діяльності: інформаційні; ознайомлювальні; пригодницькі; мистецькі; науково-пошукові; конструкційні тощо.

Співпраця викладачів і студентів в умовах здійснення проектної роботи на заняттях англійської мови має ряд особливостей. Специфікою іноземної мови є навчання мовленнєвої діяльності. Щоб сформулювати у студентів необхідні уміння і навички в тому або іншому виді мовленнєвої діяльності, необхідна активна усна практика для кожного студента групи. Метод проектів може дозволити вирішити це навчальне завдання, перетворюючи заняття іноземної мови на дискусійний, дослідницький клуб, у якому вирішуються значущі й доступні для студентів проблеми.

В основі проекту лежить проблема. Для її вирішення студентам потрібне не тільки знання мови, але й володіння достатнім об'ємом різноманітних практичних знань. Також студенти повинні володіти певними інтелектуальними (робота з інформацією, її аналіз, узагальнення і висновки), творчими (формулювання мети, варіантів вирішення проблеми, прогноз наслідку запропонованого рішення), комунікативними (ведення дискусії, умінь слухати і чути співрозмовника, відстоювати свою точку зору, висловлювати свою думку) уміннями [2].

Другою умовою є виконання групових, індивідуальних комунікативних завдань.

Групова форма навчальної діяльності виникла як альтернативна існуючим традиційним формам навчання. У психолого-педагогічній літературі немає єдиного підходу до визначення групової навчальної діяльності. На нашу думку, групова навчальна діяльність – це форма організації навчання в малих групах учнів, об'єднаних загальною навчальною метою при опосередкованому керівництві вчителем і в співпраці з учнями.

Форми та методи групової роботи та побудови взаємодії у групі

№ з/п	Форма групової роботи	Характеристика	Результат
1	Міні-лекція	Коротке, стисле та структуроване подання інформації з проблеми. Може супроводжуватись ілюстраціями та груповими обговореннями	Підвищення рівня інформованості учасників
2	Презентація	Спрощений та структурований варіант міні-лекції, що містить "точкову" ілюстровану інформацію з конкретних питань проблеми. Групові обговорення бажані	Підвищення рівня інформованості учасників із конкретних аспектів проблеми, формування зацікавленості у темі
3	Міні-тренінг	Коротке інтерактивне практичне заняття, що містить мінімум інформації та максимум задіяності та зворотного зв'язку учасників	Формування окремих навичок та отримання практичних знань
4	Тренінг	Інтерактивна форма роботи, спрямована на формування низки практичних компетенцій із певної проблеми	Формування компетенцій, отримання практичних знань

Третьою умовою ми визначили, моделювання професійно-педагогічних ситуацій на заняттях з педагогічних дисциплін.

Останнім часом поняття моделювання досить широко стали застосовувати в дидактичних і методичних дослідженнях. Разом з тим в усіх випадках застосування поняття «модель» можна виділити загальні моменти:

1) модель є засіб пізнання; 2) модель завжди виступає як заступник прототипу, який в якомусь відношенні більш зручний для вивчення; 3) як моделі, так і прототипи є системами; 4) моделі охоплюють тільки ті властивості прототипу, які суттєві в даний момент [1].

Вправа 1. Моменти в житті

Час проведення: 20 хв.

Вимоги до приміщення: відсутні.

Роздаткові матеріали: аркуші паперу, олівці, ручки.

Кількість учасників: 15-20 осіб.

Вік учасників: 14-18 років.

Мета: формувати в учнів комунікативні навички та сприяти знайомству учасників між собою.

Проведення гри. Учасники гри розташовуються на стільцях по колу і отримують письмове приладдя. Тренер пропонує учасникам коротко описати один факт з особистого життя (незвичайний факт біографії – кумедну або дивовижну історію тощо), який можна розповісти іншим членам гри. Після виконання завдання, тренер збирає роботи, зачитує їх та представляє авторів. Учасники самі визначають кращі роботи.

Вправа 2. Чотири сфери

Час проведення: 20 хв.

Вимоги до приміщення: відсутні.

Роз даткові матеріали: аркуші паперу, олівці, ручки.

Кількість учасників: без обмежень

Вік учасників: 14-18 років.

Мета: розвивати в учнів почуття толерантного ставлення до осіб інших національностей, дати учасникам можливість висловити свої очікування.

Проведення гри. Тренер повідомляє, що людині у процесі життєдіяльності необхідно витратити певну кількість енергії для злагодженої роботи основних органів життєдіяльності (турбуватися про здоров'я свого тіла), для здобуття майбутньої професії, для спілкування з іншими людьми тощо. Учням пропонується подумати і написати, як вони використали б свою енергію і час, якби їх можливості були обмеженими; до здійснення яких бажань вони прагнуть найближчого дня, тижня, місяця, року, п'яти років, розподіливши записи за чотири сфери:

- для підтримання фізичного здоров'я, зовнішньої і внутрішньої краси (тіла);
- для професійної кар'єри та позапрофесійних інтересів (діяльності);
- для родини, друзів, людей інших національностей (контактів);
- для майбутніх творчих задумів, наприклад, для навчального закладу, міста, країни, людства (фантазій).

Потім учасники групи коротко обговорюють зроблені записи, намагаючись зрозуміти, як розподіляється кількість витраченої енергії між цими чотирма сферами (рівномірно чи нерівномірно), як превалюють очікування в певних сферах тощо.

Підсумок. Тренер зазначає, що потрібно раціонально витрачати сили, енергію і час для збереження здоров'я, професійної діяльності, спілкування з друзями та іншими людьми. Необхідно уникати конфліктних ситуацій, із повагою ставитись до людей, зокрема до представників інших національностей, бути толерантним до їхніх звичаїв та обрядів тощо.

Таким чином, поняття «компетентність» знаходиться нині в епіцентрі світової думки, оскільки воно розкриває якісно нові перспективи розуміння місії школи, життєвих результатів освітньої діяльності. В основі концепції компетентності лежать ідея виховання компетентної людини та працівника, який не лише має необхідні знання, професіоналізм, високі моральні якості, але й уміє діяти адекватно у відповідних ситуаціях, застосовувати ці знання і брати на себе відповідальність за певну діяльність. Вище зазначені педагогічні умови,

на нашу думку будуть сприяти формуванню професійної компетентності майбутніх фахівців філологічних спеціальностей. *Подальшу* свою роботу ми вбачаємо у розробці завдань з педагогічної практики студентів.

Література

1. Давыдов В.В. *Учебная деятельность и моделирование* / В.В. Давыдов, А.У. Варданян // Ереван: Луйс, 1981.- 234 с.
2. Самойленко Н. Б. *Использование технологии метода проектов в обучении иностранному языку* / Н. Б. Самойленко // *Горизонты образования*. – 2008. – № 2. – С. 63-69.

Гарашова С. В.

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ЗАСОБАМИ КАЗОК

Формування особистості за Базовим Компонентом дошкільної освіти можливо досягнути лише завдяки розвитку, вихованню, навчанню, освіті. Уже в дошкільному віці починає реально формуватись особистість дитини, причому цей процес тісно пов'язаний з розвитком емоційно-вольової сфери, із формуванням інтересів та мотивів поведінки, що відповідно, детерміновано соціальним оточенням, передусім типовими для даного стану розвитку взаєминами з дорослими. Джерелом емоційних переживань дитини є її діяльність, спілкування з оточуючим світом. Освоєння в дошкільному дитинстві нових, змістовних видів діяльності сприяє розвитку глибоких та якісних емоцій, пов'язаних не лише з близькими, а й з віддаленими цілями, не тільки з тими об'єктами, що дитина сприймає, а й тими, які уявляє. У процесі спілкування дитини з дорослими формуються її моральні почуття. Урізноманітнюються прояви почуття власної гідності: розвиваються як самолюбство, так і почуття сорому, ніяковості. Важливе значення у формуванні моральних почуттів мають дитячі уявлення про позитивні еталони, що дозволяють передбачити емоційні наслідки власної поведінки, завчасно переживати задоволення від її схвалення як «хорошої» або ж вирішальну роль у формуванні моральної поведінки дошкільника. Вирішальну роль у засвоєнні зразків поведінки відіграє оцінка, яку авторитетні для дитини люди дають іншим дорослим, дітям, героям казок та розповідей тощо.

Дошкільник робить перші кроки у самопізнанні, розвитку самосвідомості. Об'єктами самопізнання є дії, мовні акти, вчинки, переживання та особистісні якості.